

บทบาทของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการให้ความรู้การเกษตรและบริการสาธารณะ

นางสาววุฒิดา คงเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ROLE OF THE KASETSART UNIVERSITY RADIONETWORK
ON AGRICULTURAL KNOWLEDGE BASIS AND PUBLIC SERVICES

Miss Wutthida Kongcharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501121

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการให้ความรู้การเกษตรและ
บริการสาธารณะ
โดย นางสาววุฒิดา คงเจริญ
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอฟาร วงศ์บ้านดู)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

วุฒิดา คงเจริญ : บทบาทของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการให้ความรู้การเกษตรและ
บริการสาธารณะ. (ROLE OF THE KASSETSART UNIVERSITY RADIO NETWORK ON
AGRICULTURAL KNOWLEDGE BASIS AND PUBLIC SERVICES) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ขวัญเรือน
กิติวัฒน์, 104 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจถึงลักษณะโครงสร้างการบริหารจัดการ
องค์กร และการดำเนินงานของสถานีวิทยุ ม.ก. ในการให้ความรู้ด้านการเกษตรและการให้บริการเพื่อประโยชน์
สาธารณะ โดยในที่นี้ทำการศึกษาเฉพาะสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน โดยการวิเคราะห์
เอกสาร แถบบันทึกเสียงรายการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตการณ์

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กำหนด
นโยบายการบริหารจัดการองค์กร โดยยึดถือหลักการตามเจตนารมณ์ดั้งเดิมของการก่อตั้งสถานี การปฏิบัติ
ภารกิจหลักเน้นที่การดำเนินงานด้านการเผยแพร่รายการที่เกี่ยวกับความรู้และวิทยาการด้านการเกษตร รวมทั้ง
การให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะด้านต่างๆ

นอกจากนี้ สถานีวิทยุ ม.ก. ได้มีการปรับผังรายการและเพิ่มเนื้อหาสาระด้านการเกษตรจากเดิม 50%
เป็น 80% รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ข่าว เพื่อรายงานเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวด้านการเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้
สอดคล้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ที่มุ่งเน้นการ
นำเสนอข่าวสาร ความรู้ ทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนและสังคมในท้องถิ่น ขณะเดียวกันสถานีต้อง
พยายามหาวิธีการแสวงหารายได้ เพื่อสามารถเลี้ยงตัวเองให้อยู่รอดภายใต้สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อผู้นิสิต..... ผศ. วุฒิดา คงเจริญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วุฒิดา คงเจริญ

4785257828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: ROLE / AGRICULTURAL KNOWLEDGE / PUBLIC SERVICE / K.U. RADIO NETWORK

WUTTHIDA KONGCHAROEN : ROLE OF THE KASETSART UNIVERSITY RADIONETWORK
ON AGRICULTURAL KNOWLEDGE BASIS AND PUBLIC SERVICES.

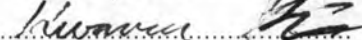
THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. KWANROEN KITIWAT, 104 pp.

The purposes of this qualitative study were to investigate for the understanding of the administrative structure and the management of the Kasetsart University Radio network (K.U. Radio network), as the agricultural knowledge basis and public service radio station. This thesis was studied only for the Kasetsart University Radio network Bangkok Station by using documents and tape recorder analysis, depth interview and observation

The results revealed that the executive board of K.U. Radio network has determined the organizational management policy following the established purpose of the station. The main mission that mainly stressed to propagate the agricultural knowledge as well as other public benefit services.

Moreover, the K.U. Radio network has adjusted radio time programming and increased the agricultural contents from 50% up to 80%. Also the setup of the agricultural news center to report the agricultural events and movements, in which the contents must be accorded to the 1997 constitution, article 40. The law was strictly control the media to present news, knowledge, and skills that involved with human and social development. At the same time, the K.U. Radio network must find the way of earning the income in order to survive under present economics.

Department MASS COMMUNICATION Student's signature.....

Field of study. MASS COMMUNICATION Advisor's signature.....

Academic year 2007

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการให้ความรู้การเกษตรและบริการสาธารณะ ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยกำลังใจและกำลังกายจากบุคคลหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณ บิดา มารดา พี่สาว และหลานๆ สำหรับกำลังใจที่สำคัญยิ่งขอขอบคุณ เรืออากาศเอก ประจักษ์ อินทรพานิชย์ สำหรับความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ วัฒนา สวรรยาธิปิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุพร สุวรรณวาทกิจ และบุคลากรของสถานีวิทยุ ม.ก. ทุกท่านกับความกรุณาที่ให้ความร่วมมือและข้อมูลที่มีค่าอย่างมาก และขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ที่อุทิศสละเวลาและคอยเอาใจใส่กับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหำนำวิจัย	13
วัตถุประสงค์	13
ข้อสันนิษฐานการวิจัย	13
ขอบเขตการวิจัย	13
นิยามศัพท์	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างและการกระทำบทบาทหน้าที่ขององค์กรสื่อมวลชน	15
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะเป็นตัวกลางเชื่อมโยงสังคม	20
แนวคิดทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อกับการแสดงบทบาทเพื่อประโยชน์สาธารณะ	22
แนวคิดการสื่อสารกับการพัฒนาการเกษตร	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3. ระเบียบวิธีวิจัย	28
แหล่งข้อมูล	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
การนำเสนอข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรและการดำเนินงานของสถานีวิทย ม.ก.	31
4.1 เจตนารมณ์และวัตถุประสงค์การบริหารจัดการองค์กรสถานีวิทย ม.ก.	31
4.1.1 เจตนารมณ์และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานีวิทย ม.ก.	31
4.1.2 เจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการบริหารสถานีวิทยกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	31
4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรสถานีวิทย ม.ก.	38
4.2.1 คณะกรรมการบริหารสถานีวิทยกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	38
4.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานสถานีวิทยกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	39
4.3 โครงสร้างการดำเนินงานของสถานีวิทย ม.ก.	43
4.3.1 ส่วนงานการบังคับบัญชาของสำนักงานผู้อำนวยการสถานีวิทย ม.ก. ...	44
4.3.2 ส่วนงานการบังคับบัญชาของเครือข่ายสถานีวิทย ม.ก.	48
4.4 การจัดการเพื่อการดำเนินงานของสถานีวิทย ม.ก.	58
4.4.1 การดำเนินงานด้านรายการ	58
4.4.2 การดำเนินงานด้านการหารายได้.....	61
4.4.3 การดำเนินงานด้านเทคนิค.....	64
4.5 บทบาทการให้ความรู้และบริการสาธารณะของสถานีวิทย ม.ก. บางเขน.....	68
4.6 สรุปบทบาทของสถานีวิทย ม.ก. บางเขน.....	82
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	83
รายการอ้างอิง.....	92
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	104

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
แผนภูมิที่ 1 องค์กรสื่อมวลชนภายใต้แรงกดดันต่างๆ ทางสังคม.....	19
แผนภูมิที่ 2 ผังการบังคับบัญชาและการดำเนินงานของสถานีวิทยุ ม.ก.	44
แผนภูมิที่ 3 การแบ่งส่วนงานสำนักงานผู้อำนวยการสถานีวิทยุ ม.ก.	47
แผนภูมิที่ 4 ผังสายการบังคับบัญชาของสถานีวิทยุ ม.ก. บางเขน	50
แผนภูมิที่ 5 ผังสายการบังคับบัญชาของสถานีวิทยุ ม.ก. เชียงใหม่	53
แผนภูมิที่ 6 ผังสายการบังคับบัญชาของสถานีวิทยุ ม.ก. ขอนแก่น	55
แผนภูมิที่ 7 ผังสายการบังคับบัญชาของสถานีวิทยุ ม.ก. สงขลา	57
แผนภูมิที่ 8 พื้นที่เขตการรับฟังเครือข่ายสถานีวิทยุ ม.ก.....	67